

Crisi institucional

OPINIÓ José García Montalvo
Catedràtic de la Universitat Pompeu Fabra

Sexe, quotes i Fons Monetari

Sexe. El professor d'economia Tyler Cowen es preguntava ahir si era possible entendre la suposada acció de Dominique Strauss-Kahn des de la perspectiva d'un economista. Si la teoria dels incentius funciona, llavors DSK tenia tant per perdre (una bona feina, la perspectiva de ser president de França, etc.) en el moment dels fets que se li imputen, que és improbable que siguin certs. Ara bé, hi ha una altra possible interpretació sense sortir de l'ortodòxia econòmica dels incentius: si algú pensa que la probabilitat que l'enxampin és ínfima, llavors pot prendre una decisió en aparença contrària als seus interessos. Aquesta percepció d'impunitat solament podria ser fruit d'un hàbit.

Quotes. Ni que sigui amb el risc d'empipar Jean-Claude Juncker, crec que val la pena plantejar-se què passarà amb el futur de la direcció de l'FMI. És ben sabut que, des de la seva creació, l'FMI ha estat governat per europeus. En els últims temps, la pressió dels països emergents va modificar les quotes tradicionals de vot en la institució i els va donar un pes superior però insuficient per prendre el poder a partir d'una votació. A més, la reforma de la participació de 2010, que va moure més del 6% de les quotes cap als països emergents, no conclourà fins a la reunió anual de l'octubre del 2012. Fins a aquest moment la Unió Europea continuarà tenint-hi prop del 32% dels vots, i els Estats Units, gairebé el 17%. I no obli-

Dominique Strauss-Kahn, dilluns, escoltant els detalls dels càrrecs que se li imputen ■ EMMANUEL DUNAND / REUTERS

dem l'efecte rebot que el fet de canviar aquesta tradició podria tenir sobre l'elecció del director del Banc Mundial, tradicionalment un nord-americà. Per tant, serà necessària la voluntat dels grans accionistes per canviar la tradició de tenir un europeu al capdavant de l'FMI. Aquesta voluntat, que existia abans dels problemes de DSK, sembla que ha desaparegut de cop i volta. Merkel ha arribat a argumentar que, atès que l'FMI té actualment un paper molt rellevant en el rescat dels països perifèrics europeus, seria lògic que el seu director fos un europeu. Aquesta justificació absurda (no hi va haver un director llatinoamericà quan la majoria dels clients de l'FMI eren aquells països) està a l'altura d'altres propostes que aposten per una dona asiàtica indeterminada. Una quota no hauria de substituir una altra quota. Els futurs clients de l'FMI agrairien que el director fos qui tingués el millor currículum i la màxima capacitat, amb independència del gènere i nacionalitat. Si aquesta fos l'opció, el meu favorit seria Stanley Fischer, l'actual governador del Banc d'Israel.

FMI. Què canviaria a l'FMI si el seu director no fos europeu? Alguns analistes malintencionats assenyalen que un director asiàtic no tindria la paciència que DSK va demostrar amb Grècia. Però la veritat és que l'FMI té una enorme inèrcia institucional que és molt difícil de canviar. L'obertura de l'FMI cap a idees com els controls de capitals en algunes circumstàncies o més regulació i l'abandonament del Consens de Washington més radical són fruit de les lliçons de la crisi econòmica i no tant de l'empremta que deixa DSK. ■